

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool Sint-Lukas te SCHAARBEEK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 129593

Instelling Vrije Basisschool Sint-Lukas

Directeur Wim VAN DEN BRULLE

Adres Groenstraat 156 - 1030 SCHAARBEEK

Telefoon 02-217.77.00

Fax 02-218.35.46

E-mail wim@sintlukasbasisschool.be

Website www.sintlukasbasisschool.be

Bestuur van de instelling Sint-Lukas Kunstschool Brussel

Adres Groenstraat 156 - 1030 SCHAARBEEK

Scholengemeenschap BRUNO

Adres Ploenenstraat 4 - 1020 LAKEN

CLB Vrij CLB Pieter Breughel

Adres Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK

Dagen van het opvolgingsbezoek 05-12-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 05-12-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 05-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann BRYN

Teamleden Ingrid OCKET

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	4
3.2 Lager onderwijs: Nederlands	6
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	7

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats op 25-11-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 25-11-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen Nederlands in voldoende mate na. De teamleden plannen een doelgericht onderwijsaanbod dat de kleuters kansen geeft om taalvaardigheden te oefenen. De evaluatiepraktijk is doelgericht en leidt in toenemende mate tot een doelgerichte begeleiding.

Curriculum	De kleuteronderwijzers hanteren zowel het ordeningskader van de koepel als het leerplan bij de planning van het aanbod. Ze hebben daarbij aandacht voor de keuze van een correct beheersingsniveau en voor een evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen. Hoekenfiches en leerlijnen ondersteunen het aanbod. Dat is positief, maar de functionaliteit van verschillende documenten en instrumenten is gering. Momenteel lijkt het verantwoordingsperspectief te primeren op de praktische en functionele ondersteuning van de planning. Een uitzondering hierop is het overzicht van de hoekverrijking binnen het lopende thema. Dit document is beknopt en helder.
Onderwijsaanbod	De kleuteronderwijzers doen inspanningen om thematische streefwoordenschat te selecteren. Informeel zijn er afspraken over de keuze van deze woorden en ook gradatie en samenhang over de klassen heen is veeleer toevallig en informeel.
<i>Referentiekader</i>	Er zijn heel wat activiteiten om het fonologisch en fonemisch bewustzijn van de kleuters te ontwikkelen.
<i>Planning</i>	De kleuterafdeling streeft naar een gegradeerde ontluikende geletterdheid, onder meer door passende pictogrammen en goed uitgebouwde leeshoeken en de prentenboeken die centraal staan bij de thema's. De gezette stappen zijn positief, maar er is nog een ruime groeimarge in het creëren van een rijke klasomgeving met talrijke talige impulsen.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	Hoewel het team van de kleuterafdeling hoekenfiches ontwikkelt, zijn er weinig afspraken over de invulling van de hoeken inzake materialen. De teamleden hanteren verschillende bronnenboeken, maar de keuze en het gebruik ervan berusten vooral op individuele keuzes. Ondersteunende materialen om samenhangende, projectmatige thema's uit te werken en te stofferen zijn beperkt. De wijze waarop de kleuteronderwijzers plannen bij klasoverschrijdende thema's of projecten, kan sterker doorgetrokken worden naar de andere thema's.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers onderzoeken, vooral door observatie, in hoeverre de kleuters de dominante themadoelen bereiken. Er is dus een zekere doelgerichtheid bij de observatie. Dit is een positief gegeven. Toch is er nog geen systematische opvolging van de taalontwikkeling van de kleuters over de groepen heen. Het team van de kleuterafdeling geeft aan dat een kindvolgsysteem waarbij onder meer de taalontwikkeling gevolgd wordt nog in ontwikkeling is. Niettemin observeren en registreren de kleuteronderwijzers problemen inzake taalontwikkeling bij hun kleuters. Voor de oudste kleuters is er een genormeerde taaltoets.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De school investeert in zorguren in de kleuterafdeling. In overleg met het zorgteam zijn er ondersteunende en remediërende acties in groepjes. Vaak zijn deze gecombineerd met motorische activiteiten. Met name voor de inoefening van wiskundige en ruimtelijke begrippen is dit positief.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i>	Samen met de pedagogische begeleidingsdienst en een andere externe organisatie bestudeerden de teamleden het leerplan en ontwierpen ze leerlijnen en hoekenfiches. Ze startten met een digitale agenda en kindvolgsysteem en leerden een systematiek hanteren om een belangstellingscentrum te plannen. Daarnaast zijn er frequente vergaderingen van het kleuterteam.

3.2 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling past het leerplan Nederlands in voldoende mate toe. Het leerplan is het referentiekader voor de bewaking van de volledigheid van het aanbod en van het evenwicht tussen de domeinen. Het spreekonderwijs krijgt veel onderwijstijd en het schrijfonderwijs is sterk geïntegreerd in het aanbod, ook van andere leergebieden. Observaties en documentenanalyse tonen aan dat deze aanpak effectief is. Outputgegevens leiden in toenemende mate tot een doelgerichte en effectieve hulpverlening en/of tot een bijsturing van de aanpak.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De gekozen onderwijsleerpakketten vormen een belangrijk referentiekader om het onderwijsaanbod te plannen. De onderwijzers hanteren die vrij consequent. Geregeld zijn er wel vervangende opdrachten en lessen, wanneer het aanbod van het onderwijsleerpakket minder goed kadert in het lopende klas- of schoolthema. In deze gevallen waken de onderwijzers over een gelijkaardig doelgericht aanbod. Daarnaast kiest het team van de lagere afdeling bewust voor dagelijkse spreekkringen om de spreekdurf, spreekvaardigheid en betrokkenheid van de leerlingen te bevorderen, elke weekdag vanuit een andere insteek. De onderwijzers zorgen daarbij voor een afwisselend, doelgericht aanbod en voor gradatie doorheen het schooljaar. Observaties geven indicaties van een goede spreekvaardigheid van de meeste leerlingen. Voor de jongste leerlingen is er een aanvulling voor luisteren en taalbeschouwing, omdat het onderwijsleerpakket daar minder in voorziet. De onderwijzers ondernamen acties om de leesvaardigheid van de leerlingen te verbeteren. Voor heel wat leerlingen blijkt de vernieuwde aanpak, met extra didactische werkvormen en gevarieerde groeperingsvormen, effectief te zijn. Voor het aanvankelijk lezen bij de jongste leerlingen is dat minder het geval. Ook het schrijfonderwijs kreeg een nieuw elan. Met functionele schrijfp opdrachten, waarin het spellingonderwijs deels geïntegreerd is, streven de onderwijzers een goede schrijfvaardigheid van hun leerlingen na.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De noodzakelijke leermiddelen zijn aanwezig. Er is een ruim aanbod in de klasbibliotheken. Een uitnodigende opstelling ervan is in enkele klassen nog een werkpunt. De onderwijzers wendde de computer nog weinig aan als didactisch middel om te differentiëren en te remediëren. De hardware is veeleer beperkt en internetverbinding laat te wensen over. Het schoolteam wijt dit aan de verbouwingen die momenteel aan de gang zijn.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	In het eerste leerjaar wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden van het onderwijsleerpakket om de vorderingen van de leerlingen digitaal in kaart te brengen en op te volgen. Dat is positief, maar deze resultaten leiden nog te weinig tot effectieve acties op leerling-, klas- of schoolniveau. De lagere afdeling kan de evolutie van de resultaten na de opeenvolgende toetsperiodes en de analyses ervan niet voorleggen. De onderwijzers maken gebruik van de toetsen van de onderwijsleerpakketten. Daarnaast zijn er genormeerde toetsen voor lezen en schrijven. Het is een gemiste kans voor effectief leesonderwijs dat het leesniveau van de leerlingen in enkele klassen sinds eind vorig schooljaar niet meer onderzocht is.

De resultaten van de instaptaaltoets zijn in kaart gebracht. Voor de aspecten waarbij de klasgroep als geheel zwak scoort zijn er acties ondernomen en is er overleg met de kleuterafdeling.

Vorig schooljaar kon de lagere afdeling voor het eerst deelnemen aan de toetsen van de koepel voor het vierde leerjaar. Ze geeft aan de resultaten ervan te analyseren, maar is vooral geïnteresseerd naar trends en evoluties op langere termijn, in het kader van haar interne kwaliteitszorg.

Begeleiding De lagere afdeling investeert in een doelgerichte differentiatie als preventie.

Leerbegeleiding Daartoe hanteert zij in toenemende mate een BHV-model (basis, herhaling, verdieping). De leerlingen krijgen daarbij een belangrijke inbreng. Dat is positief, maar de vraag of ook de jongste leerlingen daartoe in staat zijn, verdient reflectie en onderzoek.

*Beeldvorming
Zorg*

Geregeld overleg met de zorgcoördinator leidt tot klasinterne ondersteuning.

De interventies beogen vooral een hulpverlening op korte termijn. Hardnekkige problemen komen aan bod op het multidisciplinair overleg. Dit leidt meestal tot oudergesprekken en het inschakelen van externe hulp. Een leerling met hardnekkige leesproblemen werkt met een digitale tool.

Professionalisering De pedagogische begeleidingsdienst en een andere externe organisatie
Deskundigheidsbevordering ondersteunden de lagere afdeling bij hun verbeteringstraject.
Nascholingen

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann BRYN de inspecteur-verslaggever	Wim VAN DEN BRULLE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	